

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Kampánypénzek ellenőrzése

A 2018. évi országgyűlési képviselő-választási kampányra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a jelölő szervezeteknél – Momentum Mozgalom 2019.

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Kampánypénzek ellenőrzése

A 2018. évi országgyűlési képviselő-választási
kampányra fordított pénzeszközök
elszámolásának ellenőrzése a jelölő
szervezeteknél – Momentum Mozgalom

2019. 01. hó 16. nap

Holman Magdolna
Holman Magdolna
főtitkár

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

DR. NAGY IMRE felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

NEMESVÁRI-HORTHY ESZTER ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

TÓTPÁL SZABOLCS osztályvezető

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KORÁBBI SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK:

- címe: **Kampánypénzek ellenőrzése – A 2014. évi országgyűlési képviselő-választási kampányra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése a képviselőkhöz jutott jelölt szervezeteknél**
- sorszáma: **15057**

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az Interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-1460-002/2019.

TÉMASZÁM: 2492

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V083608

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	6
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	7
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	9
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI	10
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	11
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	13
■ MELLÉKLETEK.....	15
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	15
■ FÜGGELÉKEK.....	17
I. sz. függelék a <i>Megállapítások</i> fejezethez	17
II. sz. függelék az észrevételek kezeléséhez.....	19
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	23

ÖSSZEGRZÉS

A Momentum Mozgalomnál a jelölő szervezetnek járó költségvetési támogatás felhasználása nem volt átlátható és elszámoltatható. A Momentum Mozgalom a kampányköltségek mértékére előírt korlátozás betartása és a választások tisztaságát szolgáló finanszírozási tilalmak érvényre juttatása tekintetében nem biztosította az átláthatóságát és elszámoltathatóságát.

Az egyéni jelöltek lemondása útján kapott támogatással a Momentum Mozgalom a Magyar Államkincstár felé elszámolt. A Magyar Államkincstár által az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott, az elszámolást alátámasztó dokumentumok alapján a jelöltek lemondása útján kapott költségvetési támogatást a Momentum Mozgalom szabályszerűen használta fel.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

A pártok az állampolgárok egyesülési szabadsága alapján létrehozott olyan szervezetek, amelyek kereteket nyújtanak a népakarat kialakításához és kinyilvánításához, a politikai életben való állampolgári részvételhez.

A pártok az országgyűlési képviselő-választási kampány során az esélyegyenlőség biztosítása érdekében jelentős központi költségvetési támogatást használnak fel. A központi költségvetésből és az egyéb forrásból felhasznált kampánypénz-költségek átláthatóságának biztosítása fontos társadalmi érdek. Ennek érvényesülése érdekében az Állami Számvevőszék a választást követő egy éven belül hivatalból ellenőrzi a választásra fordított állami és a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvényben meghatározott más pénzeszközök felhasználását.

Főbb megállapítások, következtetések

A Momentum Mozgalom a jelölő szervezetnek járó költségvetési támogatás felhasználásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát nem biztosította. Az Állami Számvevőszék felé fennálló közreműködési kötelezettségét nem teljesítette, mivel törvényi előírás ellenére a bírósági nyilvántartásban szereplő székhelyén nem biztosította a jognyilatkozatok fogadását és a jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. A Momentum Mozgalom a jelölő szervezetnek járó költségvetési támogatás felhasználásáról nem bocsátott adatot az ellenőrzés rendelkezésére. A támogatás szabályszerű felhasználását objektív módon, hiteles adatokkal, dokumentumokkal nem támasztotta alá, ezáltal a támogatás felhasználása nem volt szabályszerű.

A Momentum Mozgalom nem bocsátott adatot az ellenőrzés rendelkezésére, ezért a kampányköltségekre törvényben előírt, jelötenkénti legfeljebb 5 millió forintos korlátozás betartása, valamint a tiltott vagyoni hozzájárulások elfogadása a Momentum Mozgalomnál nem volt átlátható és elszámoltatható.

Az egyéni jelöltek lemondása útján kapott támogatással a Momentum Mozgalom a Magyar Államkincstár felé elszámolt. A Magyar Államkincstár által az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott, az elszámolást alátámasztó dokumentumok alapján a jelöltek lemondása útján kapott költségvetési támogatást a Momentum Mozgalom szabályszerűen használta fel.

Következtetés

A Momentum Mozgalomnál a kampánypénzek ellenőrzése során megállapított lényeges szabálytalanság, az elszámoltathatóság hiánya felveti, hogy a Momentum Mozgalomnál, mint a működéséhez költségvetési támogatásban részesülő pártnál jelenleg nem biztosítottak a törvényes gazdálkodás feltételei, és felmerül a rendeltetésellenes közpénzfelhasználás veszélye. Az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a Momentum Mozgalomnak kell intézkednie, hogy igazolja azoknak a feltételeknek a fennállását, amelyek a párt törvényes gazdálkodásához, és a közpénzek törvényes felhasználásához szükségesek.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak feltárása volt, hogy a pártlistákra leadott összes érvényes szavazat legalább 1%-át megszerzett pártok, valamint az országgyűlési választásokon képviselőre jutott országos nemzeti önkormányzatok (jelölő szervezetek) a Kftv.¹ előírásait betartották-e.

Az ellenőrzés célja továbbá annak megállapítása volt, hogy:

—● az egyéni jelöltek Kftv. 1. § alapján nekik járó egymillió forint összegű, központi költségvetésből juttatott támogatásról a Kftv. 2/A. § alapján a jelölő szervezetek ré-

szére történő lemondása esetén a jelölő szervezetek az így kapott támogatást a választási kampányidőszakban, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordították-e;

—● a jelölő szervezetek a Kftv. 3. § és 4. §-ai szerint, a központi költségvetésből juttatott támogatást a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordították-e;

—● a jelölő szervezetek jelöltjeikkel együtt betartották-e a Kftv. 7. § (1) bekezdésében meghatározott, jelöltenkénti – a kampány költségeinek korlátját jelentő – ötmillió forint összeghatárt;

—● a pártok, mint jelölő szervezetek, a Párt tv.² 4. §-ában meghatározott forrásokat vették-e igénybe a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Momentum Mozgalom

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSA

során a kampányköltségek átláthatóvá tételének, az esélyegyenlőség és a választások tisztasága biztosításának kereteit a Kftv. foglalja össze. A Kftv. előírásai szerint a pártok a központi költségvetésből a kampányköltségeik finanszírozására két jogcímen részesülhetnek támogatásban. Egyrészt a Kftv. 1. §-a alapján a pártok egyéni választókerületben indított egyéni jelöltjei által a nekik járó 1 millió Ft összegű támogatásról a Kftv. 2/A. § szerint lemondott összegből, másrészt a Kftv. 3. §-a szerint a pártlistát állító pártok által az egyéni választókerületekben állított jelöltek száma alapján. Az egyéni jelöltek által a párt javára lemondott támogatásokat a pártok a Kincstárral³ kötött megállapodás alapján kártyafedezeti számlán kapják meg és a Kftv. előírásai szerint kizárólag a választási kampányidőszak alatt, kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadásra fordíthatják. A pártok a Kincstár felé a jelöltet jelölő párt nevére szóló, a Számv. tv.⁴ és az ÁFA tv.⁵ előírásai szerint kiállított számlákkal kötelesek elszámolni a felhasznált támogatási összeggel, amely elszámolást a Kftv.-ben foglaltak szerint a Kincstár ellenőrzi. A pártokat visszafizetési kötelezettség terheli a Kftv. szerint a kiesett és az egyéni választókerületben leadott érvényes szavazatok legalább 2%-át el nem érő jelöltek után járó támogatási összeg tekintetében, amelyet a Kincstár határozattal állapít meg. A Kftv. 3. §-a szerinti központi költségvetési támogatást a pártok kizárólag a választási kampányidőszak alatt, kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordíthatják. A Kftv. előírásai szerint a pártok kampányköltségei jelöltenként az ötmillió forintos összeghatárt nem haladhatják meg.

A központi költségvetési támogatások mellett a pártok a kampányköltségeik finanszírozásához egyéb forrásaikat is felhasználhatják. Igénybe vehető egyéb forrásaikat a Párt tv. határozza meg. A Párt tv. előírásai szerint jogi személytől, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettől, más államtól, külföldi szervezettől, nem magyar állampolgár magánszemélytől, névtelen adományozótól vagyoni hozzájárulást nem fogadhatnak el.

A MOMENTUM MOZGALOM a 2018. évi országgyűlési képviselő-választásokon 83 egyéni, pártlistán 81 jelöltet indított. A 2018. évi országgyűlési képviselő-választási kampány finanszírozására összesen 527,6 millió Ft központi költségvetési támogatásban részesült. A Kftv. 1. § szerinti támogatásról a Kftv. 2/A. §-a alapján 67 egyéni választókerületi jelölt, összesen 68,7 millió Ft-ról mondott le a Momentum Mozgalom javára. A Kincstár a Momentum Mozgalommal megállapodást kötött a Kftv. 2/A. § (2) bekezdése alapján a költségvetési támogatás folyósítására. A Momentum Mozgalom a 68,7 millió Ft központi költségvetési támogatásból 49,1 millió Ft-ot használt fel, amelynek felhasználásáról a Kincstár felé benyújtott számlákkal számolt el. A Kincstár adatszolgáltatása szerint a Momentum Mozgalomnak a kiesett és az egyéni választókerületben leadott érvényes szavazatok legalább 2%-át el nem érő jelöltek után visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

Momentum Mozgalom a Kftv. 3. §-a szerint 458,9 millió Ft központi költségvetési támogatásban részesült.

A Momentum Mozgalom a Hivatalos Értesítőben nyilvánosságra hozott elszámolása szerint kampányköltségei finanszírozására 12,6 millió Ft saját forrást fordított.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A Kftv. 9. § (2) bekezdése értelmében az ÁSZ⁶ a választást követő egy éven belül az országgyűlési képviselőkhöz jutott jelölt szervezetek vonatkozásában kötelezően, hivatalból, az országgyűlési képviselőkhöz nem jutott jelölt szervezetek tekintetében kérelemre ellenőrzi a választásra fordított állami és a Párt tv.-ben meghatározott más pénzeszközök felhasználását. A Kftv. 2017. november 24-étől hatályos 8/C. § (2a) bekezdése értelmében az Állami Számvevőszék az országgyűlési képviselők általános választását követő egy éven belül hivatalból ellenőrzi a Kftv. 3. § szerinti támogatás felhasználását azoknál a pártlistát állító pártoknál, amelyek pártlistája a pártlistákra leadott összes érvényes szavazat legalább 1%-át megszerezte. A Párt tv. 10. § (1) bekezdése alapján az ÁSZ jogosult a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére. Az országgyűlési képviselő-választásra fordított pénzeszközök felhasználása ellenőrzését indokolja a Kftv.-ben és a Párt tv.-ben foglalt előírások betartásának ellenőrzése.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

---

1. — *Szabályszerű volt-e az egyéni jelöltek által a Momentum Mozgalom javára lemondott központi költségvetési támogatás felhasználása?*
2. — *Szabályszerű volt-e a Momentum Mozgalomnál a központi költségvetésből biztosított támogatások felhasználása? A Momentum Mozgalom betartotta-e a választási kampány költségeire vonatkozó törvényi előírásokat?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

A választási eljárásról szóló törvény (Ve.⁷) 139. §-ában rögzített – a szavazás napját megelőző 50. naptól (2018. február 17-étől) a szavazás befejezésének időpontjáig (2018. április 8-áig) tartó – választási kampányidőszak, valamint az azt követő elszámolási időszak, azaz a Kftv. 9. § (1) bekezdés szerint az országgyűlési választást követő (2018. június 7-éig tartó) 60 nap.

Az ellenőrzés tárgya

A pártlistát állító párt írásba foglalt Kftv. 3/A. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozatának a megléte, rendelkezésre állása.

A kampánytevékenységhez köthető bizonylatok szabályszerűsége, hitelessége, a Magyar Államkincstárral kötött megállapodásban, illetve a Számv. tv. 166. §-ában előírt alaki és tartalmi kellékei megléte.

A költségvetési támogatásból és egyéb forrásból finanszírozott valamennyi kiadásnak a választási kampányidőszak alatti, illetve a kampánytevékenységre történő teljesítése.

Az ellenőrzött szervezet

| Momentum Mozgalom

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogszabályi alapját a Kftv. 8/B. § (1) bekezdése, a 8/C. § (2a) bekezdése és 9. § (2) bekezdése, valamint a Párt tv. 10. § (1) bekezdése képezték.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzésre az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályai és az ÁSZ módszertanok alapján került sor.

Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak egyrészt az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, másrészt minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel való kapcsolattartást az ÁSZ az ÁSZ SZMSZ⁸-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ÁSZ az ellenőrzött jelölő szervezet mellett adatszolgáltatásra kérte fel a Magyar Államkincstárt és a Nemzeti Választási Irodát. Az egyéni jelöltek által a jelölő szervezet javára lemondott központi költségvetési támogatás felhasználása szabályszerűségét az ÁSZ a Magyar Államkincstártól bekért dokumentumok alapján értékelte.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ÁSZ az ellenőrzés előkészítésére, kapcsolattartó kijelölésére és adatszolgáltatás teljesítésére vonatkozó értesítést küldött a Momentum Mozgalom bírósági nyilvántartásban bejegyzett székhelyére. A Momentum Mozgalom a törvényi előírás ellenére nem volt elérhető bejegyzett székhelyén, közreműködési kötelezettségének nem tett eleget, ezzel az ellenőrizhetőség alapfeltételeit nem biztosította.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Szabályszerű volt-e az egyéni jelöltek által a Momentum Mozgalom javára lemondott központi költségvetési támogatás felhasználása?

Összegző megállapítás

Az egyéni jelöltek által a Momentum Mozgalom javára lemondott, központi költségvetésből biztosított támogatás felhasználása szabályszerű volt.

A Momentum Mozgalom az egyéni jelöltek által a Momentum Mozgalom javára lemondott 68,7 millió Ft központi költségvetési támogatásból 49,1 millió Ft-ot használt fel, amelynek felhasználásáról a Kincstár felé benyújtott számlákkal elszámolt. A Momentum Mozgalomnak a Kincstár felé benyújtott és a Kincstár által az ÁSZ ellenőrzés részére rendelkezésre bocsátott elszámolása, továbbá az elszámolást alátámasztó dokumentumok alapján a támogatás felhasználása összhangban volt a Kftv. előírásaival.

2. Szabályszerű volt-e a Momentum Mozgalomnál a központi költségvetésből biztosított támogatások felhasználása? A Momentum Mozgalom betartotta-e a választási kampány költségeire vonatkozó törvényi előírásokat?

Összegző megállapítás

A Momentum Mozgalomnál a központi költségvetésből biztosított támogatások felhasználása nem volt szabályszerű.

A Momentum Mozgalom részére az ÁSZ az ellenőrzés előkészítésére, kapcsolattartó kijelölésére és adatszolgáltatásra felhívó értesítést küldött a bírósági nyilvántartásban szereplő székhelyére. Az egyesületi jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján létrehozott és a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény szerint működő pártokról a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény szerint a bíróság vezeti a nyilvántartást, amely nyilvántartás közhiteles és tartalmazza a szervezet székhelyét.

A Momentum Mozgalom az Állami Számvevőszék felé fennálló, az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 28. § (2) bekezdésében foglalt közreműködési kötelezettségét nem teljesítette, mivel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:7. §-a ellenére székhelyén a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét nem biztosította.

A Momentum Mozgalom a Kftv. 3. §-a szerinti, a központi költségvetésből a jelölő szervezetnek nyújtott támogatás felhasználásáról nem bocsátott adatot az ellenőrzés rendelkezésére. A támogatás szabályszerű felhasználását objektív módon, hiteles adatokkal, dokumentumokkal nem támasztotta alá, ezáltal a támogatás felhasználása nem volt szabályszerű.

A Momentum Mozgalom nem bocsátott adatot az ellenőrzés rendelkezésére. Emiatt a Momentum Mozgalom nem biztosította a Kftv. 7. § (1) bekezdésében foglalt ötmillió forintos összeghatár, valamint a Párt. tv. 4. § (2) és (3) bekezdésében a tiltott támogatásokkal kapcsolatos előírások betartásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

egyéni jelölt	Az országgyűlési választásokon az egyéni választókerületben független jelöltként vagy párt jelöltjeként illetve két vagy több párt közös jelöltjeként induló személy (forrás: Okv. ⁹ 5. §-a).
jelölő szervezet	Az országgyűlési képviselők választásán a választás kitűzésekor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, továbbá az országos nemzetiségi önkormányzat, ha a választási bizottság a jelölő szervezetek nyilvántartásába felvette (forrás: Ve. 3. § 3. pontja).
kampányidőszak	A szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig, azaz 2018. február 17-étől 2018. április 8-áig tartó időszak (forrás: Ve. 139. §-a).
kampányidőszak elszámolási időszaka	Az országgyűlési választást követő (2018. április 8-ától 2018. június 7-éig tartó) 60 nap (forrás: Kftv. 9. § (1) bekezdés)
kampánytevékenység	Kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából (forrás: Ve. 141. §-a).
Kftv. 1. § szerinti 1 millió Ft	Ezen összeg alatt a 2014. évi országgyűlési képviselő-választásokon 1 millió Ft-ot, a következő választásokon a Kftv. 1. § (2) bekezdése alapján „A támogatás összegét az országgyűlési képviselők e törvény hatályba lépését követő általános választások évét követő évtől kezdődően a Központi Statisztikai Hivatal által a tárgyév megelőző évre megállapított fogyasztói árindekszel évente növelni kell.” A 2018. évben a Magyar Államkincstár tájékoztatása alapján az összeg 1 025 014 Ft.
Kftv. 7. § (1) bekezdése szerinti 5 millió Ft	Ezen összeg alatt a 2014. évi országgyűlési képviselő-választásokon 5 millió Ft-ot, a következő választásokon a Kftv. 7. § (2) bekezdése alapján „A támogatás összegét az országgyűlési képviselők e törvény hatályba lépését követő általános választások évét követő évtől kezdődően a Központi Statisztikai Hivatal által a tárgyév megelőző évre megállapított fogyasztói árindekszel évente növelni kell.” A 2018. évben az összeg 5 125 070 Ft.
közzétett kampányráfordítások és forrásai	A jelöltek és jelölő szervezetek által a Kftv. 9. § (1) bekezdésének megfelelően a Magyar Közlönyben nyilvánosságra hozott, választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összege, forrása és felhasználásának módja.

FÜGGELÉK

I. SZ. FÜGGELÉK A MEGÁLLAPÍTÁSOK FEJEZETHEZ

Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi és gazdasági ellenőrző szerveként, általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel való felelős gazdálkodás ellenőrzését. Az Állami Számvevőszék az általa végzett ellenőrzésekről jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat, következtetéseket. Az Állami Számvevőszék jelentései nyilvánosak.

Az ellenőrzések során feltárt tényekhez, megállapításokhoz kapcsolódó további körülmények tisztázására az Állami Számvevőszék eszközrendszerrel nem rendelkezik. Amennyiben az Állami Számvevőszék ellenőrzése során olyan tény, körülményt tár fel, amely túlmutat az ellenőrzésen és vizsgálata más hatóság feladatkörébe tartozik, az Állami Számvevőszék a szabálytalanság megállapításán, és jelentésben történő nyilvánosságra hozatalán túl a feltárt tényeket, körülményeket törvényi felhatalmazás alapján továbbítja a hatáskörrel rendelkező szervnek a szükséges eljárások lefolytatása, intézkedések megtétele érdekében.

A közpénzek felhasználásának átláthatósága és elszámoltathatósága, valamint a választások tisztasága érdekében kiemelten fontos, hogy a kampánypénzekkel gazdálkodó szervezetek betartsák a törvényi előírásokat.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a Momentum Mozgalomnál a jelölő szervezetnek járó költségvetési támogatás felhasználása, a kampányköltségek mértékére előírt korlátozás betartása, valamint a választások tisztaságát szolgáló finanszírozási tilalmak érvényre juttatása nem volt átlátható és elszámoltatható.

Az elszámoltathaság hiánya miatt nem igazolt, hogy a Momentum Mozgalom betartotta a kampánypénzek felhasználásához kapcsolódó törvényi előírásokat.

I.

A Momentum Mozgalom a számvitelről szóló 2000. C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) vonatkozásában nem igazolta, hogy betartotta

- 1. a Számv.tv. 15. § (3) bekezdését, amely szerint a könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak, kívülállók által is megállapíthatónak kell lenniük (a valódiság elve),*
- 2. a Számv.tv. 161/A. § (2) bekezdését, amely szerint a közpénzek felhasználásának és a köztulajdon használatának nyilvánossága és ellenőrizhetősége érdekében a nyilvántartási (könyvvezetési) rendszerét köteles oly módon továbbbővíteni, hogy abból a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatok rendelkezésre álljanak,*
- 3. a Számv.tv. 165. § (1) bekezdését, amely szerint minden gazdasági műveletről, eseményről bizonylatot kell kiállítani (készíteni) és a gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell,*
- 4. a Számv.tv. 165. § (2) bekezdését, amely szerint a számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni,*
- 5. a Számv.tv. 166. § (2) bekezdését, amely szerint a számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie.*
- 6. a Számv.tv. 167. § (1) bekezdésében a könyvviteli elszámolást közvetlenül alátámasztó bizonylatok általános alaki és tartalmi kellékeire előírt rendelkezéseket; nem igazolt, hogy a kiadásokat alátámasztó számlák megfeleltek az ÁFA tv. előírásainak,*
- 7. a Számv.tv. 169. § (1) bekezdését, amely szerint a gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 8 évig köteles megőrizni.*

Mindezek alapján a Momentum Mozgalom nem igazolta, hogy a könyvviteli nyilvántartásának adatai alátámasztják a Kftv. 9. § (1) bekezdése alapján a Hivatalos Értesítőben a párt által közzétett kampányelszámolásának adatait. Nem igazolt, hogy a Momentum Mozgalom kampányelszámolása valós adatokat tartalmaz-e, megbízható és valós képet mutat a párt kampánybevételeiről és kiadásairól.

Ez felveti, hogy törvényellenesen nincsenek valós számlák és teljesítés a közzétett elszámolás mögött.

II.

A Momentum Mozgalom az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) vonatkozásában nem igazolta, hogy betartotta

1. a Kftv. 6. § (1) bekezdésének azon rendelkezését, hogy a 3. § szerinti költségvetési támogatás kizárólag a választási kampányidőszak alatt használható fel,
2. a Kftv. 6. § (1) bekezdésének azon rendelkezését, hogy a 3. § szerinti költségvetési támogatás kizárólag a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordítható.

Mindezek alapján a Momentum Mozgalom a választási kampányára igénybe vett kampánytámogatás tekintetében nem igazolta, hogy a párt a támogatást felhasználta, azon belül a kampányidőszakban használta fel. A párt azt sem igazolta, hogy a közpénzből nyújtott kampánytámogatást kampánycélra fordította, így az sem bizonyított, hogy a kiadásokat a párt tevékenységének körében keletkező költségekre fizették ki.

Ez felveti, hogy a párt törvényellenesen nem, vagy nem teljes körűen költötte el a támogatást a kampányidőszakban, továbbá felveti, hogy a párt nem kampánycélra költötte a támogatást.

III.

A Momentum Mozgalom a Kftv. vonatkozásában azt sem igazolta, hogy betartotta

1. a Kftv. 7. § (1) bekezdés b) pontját, amely szerint a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására a jelöltet vagy pártlistát állító párt és annak jelöltje együttesen jelöntenként legfeljebb ötmillió forintot fordíthat.

Ezáltal a Momentum Mozgalom nem igazolta, hogy a korlátozást betartotta volna, vagyis nem igazolta, hogy más jelölő szervezetekkel egyenlő feltételekkel indult-e a választásokon, és nem jutott tisztességtelen előnyhöz.

Ez felveti, hogy a Momentum Mozgalom túllépte a törvényben meghatározott finanszírozási korlátozást, és ezzel tisztességtelen előnyhöz jutott a választások során.

IV.

A Momentum Mozgalom a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Párt.tv.) vonatkozásában nem igazolta, hogy betartotta

1. a Párt.tv. 4. § (2) és (3) bekezdésében foglalt tilalmakat, amelyek szerint a párt az (1) bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve jogi személytől, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettől, más államtól, külföldi szervezettől és nem magyar állampolgár természetes személytől vagyoni hozzájárulást nem fogadhat el, továbbá a párt nem fogadhat el névtelen adományt.

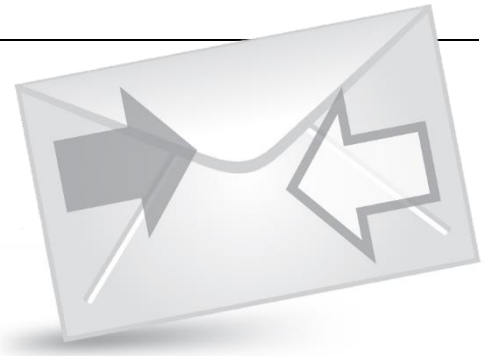
Ezáltal a Momentum Mozgalom nem igazolta, hogy kizárólag ellenőrzött, jogszabályban engedélyezett forrásokból gazdálkodott, és nem vett igénybe tiltott támogatást a kampányához.

Ez felveti, hogy a Momentum Mozgalom olyan tiltott hazai vagy külföldi támogatásokból is finanszírozta a kampányát, amely a Párt.tv.-ben rögzített tilalomba ütközik.

■ II. SZ. FÜGGELÉK AZ ÉSZREVÉTELEK KEZELÉSÉHEZ

Az ÁSZ tv. 29. §* (1) bekezdésének megfelelően az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének. Az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdése alapján az ellenőrzött szervezet vezetője az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehetett.

A Momentum Mozgalom elnöke a jelentéstervezet megállapításaira két észrevételt tett.

Az ÁSZ tv. 29. § (3) bekezdésével összhangban az ÁSZ a Függelékben feltünteteti a jelentéstervezet megállapításaival kapcsolatban tett, figyelembe nem vett észrevételeket, és megindokolja, hogy azokat miért nem fogadta el.

---

* **29. §** (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

A Momentum Mozgalom elnökének 2018. december 3-án írt (az Állami Számvevőszékhez 2018. december 7-én érkezett) levelében a jelentéstervezet megállapításaival kapcsolatban tett, figyelembe nem vett észrevételei és azok indokolása.

1. Az ellenőrzött szervezet vezetője észrevételt tett a Momentum Mozgalom székhelyén való elérhetőségre vonatkozóan.

Az észrevétel nem megalapozott, az Állami Számvevőszék nem fogadta el, a megállapítások nem módosultak.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) alapján minden gazdálkodó szervezetnek feladata, hogy a gazdálkodásának könyvvitelben rögzített és beszámolóban szereplő tételei a valóságban is megtalálhatóak, bizonyíthatóak, kívülállók által is megállapíthatóak legyenek.

Ezen túlmenően az országgyűlési képviselők választása kampányköltégeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) alapján a kampánytámogatást felhasználó pártoknak kiemelt felelőssége a támogatás szabályos elköltése, nyilvántartása, elszámolása, a bevételeik tisztaságának biztosítása, és mindezek ellenőrizhetőségének biztosítása. A Kftv. előírása alapján minden jelöltnek és jelölő szervezetnek az országgyűlési választást követő 60 napon belül a Magyar Közlönyben nyilvánosságra kell hoznia a választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegét, forrását és felhasználásának módját. A kampányköltések elszámolásának meg kell felelnie a Számv. tv. és a Kftv. előírásainak, így a pártnál rendelkezésre kell állnia mindazoknak a dokumentumoknak, amelyek a szabályok betartásának ellenőrizhetőségét biztosítják.

A kampánypénzek ellenőrzéséről az Állami Számvevőszék 2018. február 16-án tájékoztatót is tett közzé, amely az általános tudnivalók mellett bemutatja a számvevőszéki ellenőrzés szempontjait, az elszámoltatás általános követelményeit. A tájékoztató szólt a kampányra fordítható összegek értékhatára betartásának ellenőrzéséről, valamint arról is, hogy a jelölteknek és jelölőszervezeteknek milyen dokumentumokat, elszámolásokat, bizonylatokat kell az Állami Számvevőszék rendelkezésre bocsátani.

Minden szervezet számára a megalakulásától kezdve alapvető és közzismert kötelezettsége az elérhetőségének biztosítása. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:7. §-a előírja, hogy a jogi személy köteles biztosítani székhelyén a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény alapján a civil szervezetekről a bíróság nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szervezet székhelyét, és a törvény 86. § (1) bekezdése szerint közhiteles.

Az észrevétel szerint a 2018. október 7-én tartott küldöttgyűlés döntött a székhely megváltoztatásáról. Az Állami Számvevőszék részéről az ellenőrzéshez szükséges dokumentumok bekérésére vonatkozó, EL-0938-002/2018. iktatószámú adatkérő levél 2018. július 9-én került megküldésre a párt bírósági nyilvántartásban szereplő székhelyére, a 1077 Budapest, Rózsa utca 22. szám alatti címre, ahonnan 2018. augusztus 1-jén „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

2. Az ellenőrzött szervezet vezetője észrevételt tett a Momentum Mozgalom adatszolgáltatási, valamint együttműködési kötelezettségének teljesítésére vonatkozóan.

Az észrevétel nem megalapozott, az Állami Számvevőszék nem fogadta el, a megállapítások nem módosultak.

Az ÁSZ tv. 28. § (1) bekezdése értelmében az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek lefolytatása érdekében az ellenőrzött szervezet közreműködésre köteles. Az ellenőrzött szervezet közreműködési kötelezettsége magában foglalja a (2) bekezdés szerinti kötelezettséget, ez alapján közreműködésre felhívott szervezetként az Állami Számvevőszék részére – annak kérésére soron kívül, de legkésőbb öt munkanapon belül – az 1. pontban foglalt dokumentumokat rendelkezésre kellett bocsátania. Az ÁSZ tv. 28. § (2) bekezdése szerinti közreműködési kötelezettség teljesítése az ellenőrizhetőség alapvető feltétele.

Az Állami Számvevőszék megállapította, hogy a Momentum Mozgalom az ÁSZ tv. 28. § (2) bekezdésében foglalt közreműködési kötelezettségét nem teljesítette, mivel a Ptk. 3:7. §-a ellenére székhelyén a részére címzett jognyilatkozatok fogadását és a jogszabályban meghatározott iratainak elérhetőségét nem biztosította. A Momentum Mozga-

lom az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 3. §-a szerinti, a központi költségvetésből a jelölt szervezetnek nyújtott támogatás felhasználásáról nem bocsátott adatot az ellenőrzés rendelkezésére.

A Momentum Mozgalom ellenőrzése során az ÁSZ a vonatkozó törvényi előírások, eljárási szabályok és az ÁSZ honlapján (www.asz.hu) elérhető nyilvános módszertani dokumentumok maradéktalan betartásával járt el. Az ÁSZ az ellenőrzési megállapításait a törvényi előírásokat alkalmazva, a szabályszerűségi ellenőrzés szakmai szabályai szerint, az ellenőrzés során rendelkezésére álló, a közhiteles nyilvántartásban szereplő adatok alapján tette meg.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

---

¹ Kftv.	2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről (hatályos 2013. június 21-től)
² Párt tv.	1989. évi XXXIII. törvény a pártok működéséről és gazdálkodásáról (hatályos 1989. október 30-tól)
³ Kincstár	Magyar Államkincstár
⁴ Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos 2001. január 1-től)
⁵ ÁFA tv.	2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (hatályos 2008. január 1-től)
⁶ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁷ Ve.	2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról (hatályos 2013. május 3-tól)
⁸ SZMSZ	Szervezeti és Működési Szabályzat
⁹ Okv.	2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról (hatályos 2012. január 1-től)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 10.

Levélcím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefon: +36 1 484 9100 Telefax: +36 1 484 9200

www.asz.hu